

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Christian Panton

christian@panton.org

04 APR. 2016

Dato:
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Rasmus Hjalte Niess Bak
Sagsnr.: 2016-0940-2079
Dok.: 1917652

1. Justitsministeriet har nu behandlet din klage af 19. februar 2016 over en afgørelse om aktindsigt, som er truffet af Rigspolitiet den 4. februar 2016.

2. Det fremgår af sagen, at du ved e-mail af 22. januar 2016 anmodede Rigspolitiet om aktindsigt i "dokumenter der beskriver hvor Rigspolitiet har opsat, påtænker, eller planlægger at opsætte automatiske nummerpladescannere (ANPG), jf. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1776 af 16/12/2015."

Ved afgørelse af 4. februar 2016 meddelte Rigspolitiet dig afslag på aktindsigt i dokumenter, der beskriver, hvor Rigspolitiet har opsat eller vil opsætte automatiske nummerpladescannere. Rigspolitiet henviste i sin afgørelse til offentlighedslovens § 33, nr. 1, hvorefter retten til aktindsigt kan begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser.

Rigspolitiet redegjorde i afgørelsen i stedet for de kriterier, der lægges til grund ved valg af opsætningssted for kameraerne.

Rigspolitiet lagde ved afgørelsen vægt på, at viden om placeringen af de stationære ANPG-kameraer vil forringe politiets muligheder for at forebygge og efterforske en række alvorlige lovovertrædelser væsentligt.

Det var ikke anført i Rigspolitiets afgørelse, at Rigspolitiet havde overvejet at meddele dig aktindsigt i oplysningerne efter princippet om meroffentlighed, jf. offentlighedslovens § 14, stk. 1.

3. Ved e-mail af 19. februar 2016 klagede du til Justitsministeriet over Rigspolitiets afgørelse af 4. februar 2016.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

I din klage anførte du at for at kunne undtage oplysninger efter offentlighedslovens § 33, nr. 1, skal der forelægge en konkret vurdering, og at denne konkrete vurdering skal uddybes i afgørelsen.

Du anførte videre, at Rigspolitiet blot har henvist til ordlyden af offentlighedslovens § 33, nr. 1, og at Rigspolitiet ikke er fremkommet med en nærmere begrundelse for, at oplysningerne skal undtages.

4. Ved e-mail af 24. februar 2016 videresendte Justitsministeriet din klage til Rigspolitiet til videre foranstaltning.

Ved brev af 26. februar 2016 videresendte Rigspolitiet i medfør af offentlighedslovens § 37, stk. 2, din klage til Justitsministeriet, idet Rigspolitiet fastholdt sin afgørelse af 4. februar 2016.

Rigspolitiet bemærkede samtidig, at der efter Rigspolitiets opfattelse ikke er mulighed for at give aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet i offentlighedslovens § 14 i videre omfang, end det er sket i afgørelsen af 4. februar 2016.

Til støtte for Rigspolitiets afgørelse anførte Rigspolitiet endvidere, at den registreredes indsichtsret samt Rigspolitiets oplysningspligt efter persondataloven ikke finder anvendelse for oplysninger, der behandles i ANPG, jf. kapitel 5 i bekendtgørelse nr. 1776 af 16. december 2015 om politiets anvendelse af automatisk nummerpladenkendelse (ANPG).

Den 7. marts 2016 anmodede Justitsministeriet Rigspolitiet om en supplerende udtalelse om sagen, og ved brev af 15. marts 2016 fremsendte Rigspolitiet en supplerende udtalelse.

Rigspolitiet oplyste i den forbindelse bl.a., at ANPG er et arbejdsredskab for politiet, som skal understøtte en målrettet og effektiv politimæssig indsats i forbindelse med kriminalitetsforebyggelse og -bekæmpelse.

Rigspolitiet oplyste videre, at ANPG bl.a. kan anvendes i forbindelse med efterforskning af visse strafbare forhold, hvor der er behov for at identificere køretøjer (nummerplader), som er tilknyttet personer, der konkret er mistænkt for den pågældende kriminalitet, og at ANPG således forventes at give politiet bedre muligheder for i konkrete tilfælde at efterforske visse strafbare forhold.

Rigspolitiet oplyste, at det er Rigspolitiets vurdering, at hensynet til sådanne fremtidige konkrete efterforskninger taler for, at Rigspolitiet ikke pålægges at offentliggøre eller bekræfte oplysninger om placeringen af de stationære ANPG-kameraer. En offentliggørelse eller bekræftelse af disse oplysninger vil efter Rigspolitiets opfattelse gøre det muligt for de kriminelle at modvirke politiets efterforskning i konkrete sager, idet de kriminelle vil kunne tilrettelægge deres færden ud fra disse oplysninger.

Rigspolitiet oplyste endvidere, at det er Rigspolitiets vurdering, at hensynet til den generelle kriminalitetsforebyggende effekt af ANPG-kameraerne taler for at undtage oplysninger om kameraernes placering fra retten til aktindsigt, og at opsætning af kameraerne forventes at have en vis præventiv effekt, f.eks. i relation til kørsel med køretøjer, som ikke er forsikrede mv. Rigspolitiet bemærkede, at det på denne baggrund er væsentligt, at befolkningen ikke generelt kan gøre sig bekendt med troværdige oplysninger om, hvor kameraerne er placeret, da kendskab hertil kan gøre det muligt for borgerne at indrette deres adfærd, således at den kriminalitetsforebyggende effekt af ANPG forringes.

Rigspolitiet bemærkede, at det forhold, at de stationære kameraer som udgangspunkt er synlige, og at placeringen derfor med tiden i et vist omfang vil kunne afdækkes af befolkningen, efter Rigspolitiets opfattelse ikke kan føre til en anden vurdering af spørgsmålet om offentliggørelse af placeringen. Rigspolitiet lægger herved bl.a. vægt på, at hensynene til forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet bedst varetages, hvis sådanne oplysninger om kameraernes placering hverken be- eller afkræftes af politiet.

Rigspolitiet oplyste endelig, at det sammenfattende er Rigspolitiets vurdering, at det vil kunne modvirke en effektiv anvendelse af ANPG, herunder hindre efterforskningen af strafbare forhold samt mindske den kriminalitetsforebyggende effekt, hvis Rigspolitiet bliver pålagt at offentliggøre eller bekræfte placeringen af ANPG-kameraer.

5. Ved brev af 16. marts 2016 anmodede Justitsministeriet om dine eventuelle bemærkninger til Rigspolitiets udtalelser af 26. februar og 15. marts 2016.

Ved e-mail af 17. marts 2016 har du fremsendt dine bemærkninger til sagen.

Du har i den forbindelse bl.a. anført, at Rigspolitiets ANPG-systemer består af en række forskellige løsninger til indsamling af nummerpladeoplysninger, og at de faste ANPG-lokationer således kun er en del af det samlede kontroltryk og overvågning, som politikredsene foretager på baggrund af anvendelsen af ANPG.

Du har i den forbindelse henvist til en udtalelse fra Folketingets Ombudsmand (FOB 2015, side 47), hvor en journalist fik medhold i, at oplysninger om historiske placeringer af ATK-køretøjer ikke kan undtages fra aktindsigt. Du har hertil anført, at idet de faste lokationer kun udgør en del af ANPG-systemet, vil der fra de kriminelles side kun være en ufuldstændig viden om, hvor det kunne tænkes, at deres færden bliver registreret.

Du har tillige anført, at du mener, at Rigspolitiet i store træk allerede indirekte har bekræftet, at der med de synlige faste ANPG-kameraer er tale om ANPG, og at det ikke er nogen hemmelighed, at politiet anvender ANPG.

Du påpeger endelig, at offentlighedslovens § 33 alene kan anvendes til at undtage oplysninger fra dokumenter og ikke dokumenter i sin helhed.

6. Justitsministeriet bemærker indledningsvis, at Rigspolitiet ved behandlingen af din aktindsigtsanmodning og i afgørelsen af 4. februar 2016 synes at have forstået din anmodning om aktindsigt sådan, at den vedrører oplysninger i dokumenter om placeringen af automatiske nummerpladescannere.

Det fremgår således af Rigspolitiets afgørelse, at Rigspolitiet alene har taget stilling hertil og ikke til det resterende indhold af dokumenter, der indeholder oplysninger om placeringen af automatiske nummerpladescannere.

Hvis du mener, at Rigspolitiet skulle have taget stilling til andet end dette, skal Justitsministeriet henvise dig til at begære aktindsigt i dette yderligere materiale hos Rigspolitiet.

Justitsministeriet har efter en gennemgang af sagen ikke fundet grundlag for at tilsidesætte Rigspolitiets vurdering af, at de undtagne oplysninger er omfattet af offentlighedslovens § 33, nr. 1, hvorefter retten til aktindsigt kan begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forebyggelse, efterforskning, og forfølgning af lovovertrædelser.

Justitsministeriet finder således ikke, at det, som du har anført, kan føre til en anden vurdering. Ministeriet har herved lagt vægt på Rigspolitiets vurdering heraf og på det af Rigspolitiet anførte i udtalelsen af 15. marts 2016.

Som nævnt ovenfor i afsnit 2 var det ikke i Rigspolitiets afgørelse af 4. februar 2016 anført, at Rigspolitiet havde overvejet at meddele dig aktindsigt i de ønskede oplysninger efter princippet om meroffentlighed, jf. offentlighedslovens § 14, stk. 1. Det er en fejl. Det fremgår imidlertid af Rigspolitiets udtalelse af 26. februar 2016, at Rigspolitiet ikke fandt, at der er mulighed for at meddele dig aktindsigt i videre omfang i de ønskede oplysninger, end Rigspolitiet allerede har gjort.

Justitsministeriet finder imidlertid ikke, at det i tilstrækkelig grad fremgår af udtalelsen, at Rigspolitiet ved vurderingen heraf har foretaget en afvejning mellem på den ene side de hensyn, der ligger bag bestemmelsen i offentlighedslovens § 33, nr. 1, og de hensyn, der ligger bag din anmodning om aktindsigt. Ministeriet har derfor i dag bedt Rigspolitiet om at træffe en ny afgørelse om dette spørgsmål.

Med venlig hilsen

Stine Tolstrup Christensen